

Đạo trường siêu thanh

Tỳ kheo Giác Chánh

[01]

* * *

Gió mây biến đổi lẽ thường
Cõi đời vạn vật "Vô thường" luật chung
Dù ai gắng sức vẫy vùng
Nào đâu thoát khỏi khổ chung: sanh già...
Đầu gành giọt nước vừa sa
Tinh sương biến dạng chiều tà bụi đông
Có nhà tăng sĩ NGUYỄN KHÔNG
Vân du hành cước chẳng lòng vương mang
Che thân có chiếc y vàng
Với bình bát nọ hành trang của Ngài
Nói truyền phẩm hạnh Như Lai
Bên trong Giới Định... bên ngoài bát y
Dù rằng giới luật hành trì
Nhưng không lập dị, chẳng khi người làm
Dù hằng giảng giải Pháp âm
Nhưng không tự mãn, chẳng cảm rẽ ai
Chẳng phân bì thử trong ngoài
Đêm đêm tịnh mặc, ngày ngày thiền cư
Sống đời Thánh thiện vô tư
Hóa duyên từng bữa, ngụ nhờ từng đêm
Rao rao gió quện đôi sim
Lâng lâng một nửa trăng liềm xa xa

* * *

NGUYỄN KHÔNG hôm nọ ta bà
Gặp người vấn đạo:- Tu là tại sao?
Phải chăng lỡ cuộc hoa đào?
Hay suy tài sản, hoặc đau khổ già
Mim cười sư đáp nôm na:
Tôi tu giải thoát sanh già khổ đau
Thế gian không dưới quyền nào
Tâm tư chẳng bận khó giàu hên sang
Cuộc đời Tu sĩ thênh thang
Sớm vui rừng thẳm, tối hoàn non xanh
Bạn cùng gió mát trăng thanh
Nương theo được tuệ thực hành đạo cao
Trần hoàn như giấc chiêm bao
"Tùy sanh mộng tử" ra vào triển miên

Ngủ trần càng nhiễm càng ghiền
Càng vui dục lạc càng phiền não lung
Không luyến ái, chẳng hãi hùng
Không vương không lụy nào nung cũng không
Dứt lời chủ khách thấy đồng
Tâm vui lẽ đạo, NGUYỄN KHÔNG giả từ

* * *

Tiếp đường nhân tịnh độc cư
Xuất gia phóng khoáng như hư không hằng
Một chiều đất lạnh trời băng
Thanh thanh một vè dưới trăng từ từ
Bước đi chậm chậm vô tư
Già lam một kiếng ngủ nhờ đêm nay
Cơ duyên lại gặp một Thầy
Kính Sư cảm tác một bài kệ ngâm
"Lành thay! Hạnh ngộ tri âm"
"Tỏ thông lẽ đạo quyết tâm pháp tu"
"Áy nhà Tăng Sĩ vân du"
"Đêm nay đừng gót châu du chốn này"
"Đó là Bát, nọ là Y"
"Hao hao vóc dáng đầy đầy trí tỉnh"
"Gió ngàn cuốn nước rung rinh"
"Viện tu tĩnh mịch, thiền sinh ngâm nghiên"
"Cảnh an lặng trí tâm yên"
"Là cơ hội để tìm duyên Níp-Bàn"
"Trên tòa Phật chiếu hào quang"
"Dưới người Thích tử nghiêm trang toạ Thiên"
"Thoạt đầu tỏ ngộ hữu duyên"
"Chống ngăn Pháp lậu chầy triền giảm khinh"
Đêm tàn rạng ánh bình minh
Đến giờ thọ thực Tăng xin xá thiền
Sau rồi lại thảo luận thêm
Câu nào thắc mắc Thầy đem ra bàn

* * *

Thoạt đầu đề cập nguyên nhân
Do đâu thúc đẩy chúng sanh luân hồi?
Theo dòng nước lũ nổi trôi
Đắm chìm muôn kiếp ngàn đời hãi kinh
Sư rằng: -Duyên khởi Vô Minh
Bởi do "Tam Lậu", quả gợn chuyển xoay
"Chúng sanh muôn kiếp đọa đầy"
"Vì nhân "Tham ái", đổi thay luân hồi"
Thầy thưa:- tội nghiệp lắm ôi!
Chúng sanh đau khổ, khổ rồi khổ thêm
Bao giờ Tam giới lặng êm
Dứt dòng nhân quả ẩn tiềm thời gian
Minh minh địa ngục thiên đàng
Voi vui biển khổ, trần hoàn trắng tay
Xót mình mà cũng thương ai
Đồng chung cảnh ngộ khổ dài Nhân, Thiên!

Dứt lời Thầy với Sư Nguyên.
Vái chào già biệt vấn yên hội nào.

* * *

Dậm ngàn cát bước không nao
Sá chi sương gió bạc màu huỳnh y
Cuộc đời nhân tịnh viễn ly
Vui luôn kiếp sống kiên trì độc cư
Chuyên lo đảo thái thối hư
Giới ngăn bất tịnh, Định trừ chướng khiên
Tâm ưa ẩn dật rừng thiêng
Tới giờ thọ thực hóa duyên tạm dùng
Chỉ mong giải thoát thung dung
Chán nơi trần thế hải hùng Nhơn, Thiên
Thoát ly hỷ lạc ách phiền
Tham mê ngũ dục như ghiền gỏi da
Sắc thanh hương vị trần sa
Như cây lấm nhựa, như là xương khô
Như thầy trôi giữa bể hồ
Như cầm đuốc ngược, như lò lửa than
Như trong giấc mộng kê vàng
Như đồ tạm mượn, như giàn trái say
Như gương lao nhọn bén dài
Như dao với thốt ngày ngày mòn hao
Như đầu rắn độc khổ đau
Ích chi trần dục rạt rào mến thương?

* * *

Lơ thơ liêu rữ bên tường
Gió đưa nhè nhẹ hoa hương lung lay
Tà tà bóng ngã đường dài
Lữ hành lẹ bước, chương đài buông khung
NGUYỄN-KHÔNG dưới cội tạm dừng
Từ xa một lão đến gần hỏi thăm
Lão rằng:- tôi đã kiếm tìm
"Cao Tăng, học giả hỏi "Tâm" là gì?
Nhưng mà nào có ra chi
Kê: "Duyên sắc tướng", người thì: " pháp Không"
Có người giảng giải lòng dòng
Trước sau mâu thuẫn: không thông nói cang!
Duyên may hạnh ngộ giữa đàng
Thỉnh cầu Đại Đức vệt mản Vô Minh
Sư rằng: " Các loại hữu tình
Tâm là "hiểu biết" Y Sinh "Cảnh quyền"
Thế Tôn Diệu Pháp chọn truyền
Ý, Tâm hoặc Thức tùy duyên mượn xài
Cũng không phân biệt trong ngoài
Chọn Tâm, vọng thức cũng loài huyền hư"
Lão rằng: còn tiếng "Chọn Như"
"Chọn Không", "Phật tánh" bây giờ hiểu sao?
Mỉm cười Sư khê gặt đầu
Mắt nhìn lão trượng hỏi lâu thăm dò

Đạo từ lúc nhỏ lúc to
Khi nghe thanh thoát, khi mò từ câu
Chon là thật có từ đầu
Nhu: không thay đổi trước sau thường hằng
Ay là ám chỉ Níp-Bàn
Chẳng sanh chẳng diệt khổ tan nghiệp trừ
Chon không đồng nghĩa bắt hư
Cổ danh: " tịch tịnh" chẳng dư pháp hành
Còn câu "Phật tánh" tịnh thanh
Cũng kêu "tánh giác" sở hành vô tham
Chớ đừng lầm tưởng ngoại đàm
Chấp như "Tự ngã", giả làm độ sanh
Thói đời bán lợi mua danh
Bớt thêm Pháp Phật cãi canh lăm điều
Lại còn ngạo mạn tự kiêu
Danh xưng Đại Tiểu gây nhiều hoang mang

* * *

Tung tăng gió quyen y vàng
Trăng xuyên vắng vạc, thông đàn vi vu
Đêm về lão định già từ
Nhưng còn vài chỗ thực hư khó tìm
Nén lòng nán lại hỏi thêm
Rằng ba thân Phật giải dùm có chăng?
Su cười và đáp tiếng rằng:
Theo kinh Chánh thuyết ba thân có nào
"Pháp Thân" danh tạo đời sau
Chỉ cho giáo lý đốn cao tiệm huyền
"Bảo thân" thể xác tứ nguyên
Băm hai tướng tốt nổi truyền "Pháp Vương"
"Hóa Thân" ứng hiện mười phương
Chuyện mê khai ngộ dẫn đường chúng sanh
Nhưng trong Chánh tạng chỉ rành
Thì danh "thị hiện" đặt thành: người sau.
Ba thân bốn trí chuyển vào
Rằng do tám thức dôi trao kết thành
Xét ra duyên nghiệp chúng sanh
Phải đầu "vọng thức" chuyển thành "Chon Tâm"
Miên man lão trượng nghĩ thầm:
Từ lâu mình đã hiểu lăm sách kinh
Nay nhờ gặp bậc cao minh
Sáng soi tấm tối sự tình hiển nhiên

* * *

Sư rằng: Đại Tạng Nam truyền
Ba-Li Thánh điển diệu huyền sâu xa
Văn chương chẳng chút rườm rà
Ý thâm Pháp diệu thật là Thánh ngôn
Mấy ngàn năm vẫn lưu tồn
Kinh, Luật, Diệu Pháp, tám muôn bốn ngàn
Phổ thông khắp chốn nhân gian
Nơi nơi tụng đọc hàng hàng kính tin

Riêng than dân tộc của mình
Nặng theo Bắc phái miệt kính Tiểu thừa
Xem thường Chánh pháp nghìn xưa
Bịa bày "hiền, mật" đánh lừa người sau
Bao giờ chịu hợp cùng nhau
Xóa tan chấp kiến đồng vào nghiệp tu
Thế gian bi thử oán thù
Sa-Môn chớ để nghìn thu buộc hờn

* * *

Gió đêm lay nhẹ từng cơn
Xa xa nào nuốt giọng đờn nhà ai
Càng khuya trăng sáng như ngày
Muốn bàn thêm Đạo sự ngoài giới nghiêm.
Chào Sư lão tượng dò tìm
Theo con đường cũ đèn đêm chói loà
Nhẹ nhàng Sư sửa Ca-Sa
Kính hành dưới bóng trăng tà nghiêng nghiêng
Kính hành chập lại tọa Thiền
Thân, tâm thọ pháp thường xuyên biết mình
Quyết lòng thoát tử liễu sanh
Ngoài ngấn Thân, Khẩu, trong gìn Tham, Sân...
Tựa Ngài HỘ-NHÂN chuyên cần
Quên mình vì Định, xả thân vì Thiền
Đạo mâu đặc chứng thoát nhiên
Đôi trông mắt nở não phiền đồng tan
Uy nghi trong chiếc y vàng
Hương mùi giải thoát tịnh an thức thần
NGUYỄN KHÔNG dù chưa chứng chân
Nhưng bao nào chướng dần dần tịnh thanh
Bình minh khí nhẹ trong lành
Sương còn rơi nặng trên cành trà mi
NGUYỄN KHÔNG mang bát đắp y
Vào làng khát thực nghiêm trì hóa duyên

* * *

Trong thôn có một người hiền
Sống nghề cày cuốc cũng chuyên tu hành
Tuy lòng lánh trực tâm thanh
Nhưng chưa rõ đạo, tâm thành mà thôi
Dịp may duyên nghiệp khiến xui
Gặp Sư khát thực, bên đời nhìn sang
Uy nghi rõ rõ bóng vàng
Từ từ Sư bước nghiêm trang lạ thường
Phát lòng cung kính mến thương
Người bèn đi đến bên đường hỏi thăm
Chẳng hay cái vật Thầy cầm
Để làm chi vậy? chăm chăm cứ nhìn
Đường như là kẻ đi xin
Nhưng không kêu gọi sự tình lạ thay
Sư rằng: theo hạnh Như-Lai
Trì bình khát thực hoằng khai pháp mầu

Cuộc đời cửa sổ bóng cầu
Sớm còn tối mất nào đâu vững bền
Lênh đênh muôn kiếp lênh đênh
Ra vào bề khổ bồng bênh trầm luân
Chúng sanh ba cõi sáu đường
Thầy đồng bị khổ đau thương sanh già
Do nơi ham muốn mà ra
Nếu không luyến ái sanh già có đâu?
Có phương diệt tất dòng sâu
Chứng chân tịch diệt sanh lâu Níp-Bàn
Muốn luôn thanh thoát tịnh an
Tất nươg Bất chánh là đàng siêu sanh

* * *

Đủ duyên chứng bậc trọn lành
Phá tan phiền phục, hết sanh trong đời
Vô vi ngoại uẩn thành thoi
Đắc rồi tự biết chẳng lời gọi xưng
Chúng sanh đau khổ trầm luân
Bời làm chề định, chẳng ngừng từ sanh
Nghe xong hoa nở lòng lành
Phát tâm người nguyện kính thành qui y
Sư rằng: trong đạo Từ bi
Học pháp là một tu trì là hai
Tu trong mà cũng tu ngoài
Chớ khinh sắc tướng chề bai tịnh thiên
Người nên quán tướng thường xuyên
Năm điều tâm niệm Phật truyền dạy ra
1- "Ta đây phải có sự già
Thế nào tránh thoát lúc qua canh tàn
2- Ta đây bệnh tật phải mang
Làm sao thoát khỏi đặng an mạnh lành
3- Ta đây sự chết sẵn dành
Chẳng làm sao khỏi từ sanh đến kỳ
4- Ta đây phải chịu phân ly
Nhân vật quý mến ta đi một mình
5- Ta đây có nghiệp riêng mình
Dầu cho tốt xấu quả gìn luôn khi"

* * *

Nghe xong người cúi xuống qui
Lạy Ngài Đại Đức từ bi giáo truyền
Lễ rồi người lại hỏi thêm
Phải chăng Đạo Phật chỉ tìm ẩn tu?
Mỉm cười, nhìn bác nông phu
Dịu dàng Sư bảo: Pháp tu có nhiều
Ai ưa phóng khoáng tiêu điều
Thoát ly thế tục, rừng tiêu ẩn tu
Ai còn nặng nghiệp võng dù
Thế - Tôn cũng dạy cách tu ở nhà
Ấy là của cải đem ra
Giúp người khó khổ hoặc là cúng dâng...

Giữ gìn nghiệp khẩu và thân
Được nhiều trong sạch, ít phần nhiệm nhơ
Trao đổi tâm trí như tờ
Bên trong yên lặng, ngoài ngõ cảnh trần
Lại còn trách nhiệm tinh thần
Người ngoài xã hội, thân nhân trong nhà
Làm con đối với Mẹ Cha
Thầy trò bầu bạn cùng là Sa-Môn
Vợ chồng cũng phải đồng tôn
Chúa tôi trọn đạo, hương thôn thái bình
Triêu dương bóng ngả chinh chinh
Su ngừng khuyến giáo, vào đình thọ trai

* * *

Rèm mây khói tỏa non đồi
Nước khe róc rách, chim chài chít chiu
Nắng gầy gât, gió hắt hiu
Khám non có dật, màng chiều trời đan
Một mình non nước dạo quanh
Sớm ngậm gió bãi, chiều gành tắm trắng
Giữa dòng sóng gợn lãn tăn
Bền bờ trời đất thăng trầm mặt ai
Vừa làm sứ giả Như-Lai
Phổ thông Chánh pháp trong ngoài quốc dân
Vừa lo tu luyện bản thân
Phát huy định tuệ chuyên cần tiến tu
Khi nhàn tịnh lúc vân du
Khi đàm Pháp hội, khi tu một mình
Khi xem sách, lúc đọc kinh
Khi đi khuyến giáo, khi hành thiền na
Thú riêng kiếp sống không nhà
Gốc cây tỉnh tọa, trăng tà trầm tư
Bao giờ chứng quả Vô dư
Bên bờ nhẹ gánh thật thư thái lòng!
Như rừng Tam-Giới mệnh mong
Biết ngày nào mới thoát vòng thương đau?
Mà lòng Tu-sĩ tiêu hao
Sức mòn lực kiệt song nào than ai!
Thức khuya mới biết đêm dài
Có đi mới biết đường ngày càng xa
Tuy nhiên vì đạo thiết tha
Vì Đời đau khổ trăm kha lâu đời
Nên dù thân xác tả tơi
Máu tim khô cạn không rời đường tu
Hết hạ rồi lại sang thu
Bước chân Tu sĩ ngao du khắp miền

* * *

Vào chiều có một thiếu niên
Vóc người khỏe mạnh vẻ hiền nhưng ngang
Thấy sư thiền định bên đàng
Gã liền kêu hỏi: này chàng Sa-Môn

Làm chi như kẻ mất hồn
Trơ trơ ngời đó từ hôm đến giờ?
Biết người trong cảnh mộng mơ
Sống vui đục lạt nào ngờ tương lai...
Su rãng: Đạo hữu đến đây
Không duyên nhau trước, cũng đây thiện căn
Tạm ngôi sư sẽ giải phân
Nghe chẳng tùy ý, nghiệp căn tự phân
Sa-Môn tịnh lự lẽ hằng
Trong trừ Phóng dật, ngoài ngăn sáu trần
Luôn luôn né tránh Tham, Sân
Phá lòng cố chấp, dẹp lằn Vô Minh
Xét ra các loại hữu tình
Bởi do Tham Ái mãi sinh trong đời
Gã nghe Sư nói liền cười:
Vẫn vợ lại khéo kiếm lời chuốt trau
Luân hồi ai biết khi nào
Chỉ theo kinh sách chép sao nổi truyền
Cần chi mà phải tu thiền
Thú vui đục lạt nào phiền vì đâu
Tu chẳng đến lúc bạc đầu
Cũng già, bệnh, chết, ai đâu sống đời!
Sư nghe gã nói cũng cười
Quả là duyên nghiệp của người trần sa
Không tin Giáo lý Phật Đà
Thậm thâm vi diệu cao xa khác thường
Nếu cho nghiệp báo hoang đường
Thử xem nhơn loại sở trường giống nhau?
Người lành mạnh, kẻ ốm đau
Người thời sáng suốt, kẻ sao ngu đần
Ai ưa thọ dụng Ngũ trần
Nnhư người khát nước lãnh phần muối rang
Hoặc như ghè cháy nước vàng
Ngừa càng thích gậy, gậy càng ngứa thêm!
Người tu Chánh Niệm dò tìm
Nhỏ tên Tham ái, Sân phiền, Vô-Minh...
Đã là danh gọi chúng sanh
Thì già, bệnh, chết thường tình cố nhiên
Thế Tôn há chẳng giáo truyền
Hữu tình hữu hoại, vô thường luật chung
Người tu cố để thoát vòng
Trầm luân sanh tử mãi trong cuộc đời
Kiếp trần bề khổ chơi vui
Xuân xanh mới đó bạc đầu rồi đây
Hôm nào anh chị sum vầy
Hôm nay một kẻ ra ngoài gò hoang
Hôm nào xinh phượng đẹp loan
Hôm nay đang dở khóc than thật buồn
Phật xưa rằng nước đại dương
Ít hơn nước mắt sâu thương của người
Mấy ai tỉnh ngộ thức thời
Khổ thì biết khổ mê đời vẫn mê
Khổ đau tuy ngán chưa ghê
Bởi do tập nhiễm nhiều đời khó xa

Gà nhìn Sư về hiền hoà
Gật đầu nhẹ nhẹ bước ra bên ngoài

* * *

Lơ thơ liểu rù đường dài
Ve sầu trời giọng chuông dài ngân ngo
Cảnh buồn gói trọn hồn thơ
Buông khuâng như nhớ như mơ tiếc đời
Nhưng rồi nghĩ đến mấy lời
Sư vừa khuyên dạy chợt người lửa lòng
Đời là bể khổ mệnh mong
Tình là oan trái trong vòng trầm luân
Hoa niên nở được mấy lần?
Vườn xuân đã bị gió trần xác xơ
Kiếp người tựa thể giấc mơ
Cõi đời như thể cuộc cờ đôi thay
Chi bằng nói gót Như Lai
Tìm về Bát Chánh tương lai rạng ngời
Xuất gia dù cách phương trời
Còn hơn ưu ái suốt đời bên nhau
Trở vô cung kính vái chào
Rằng lời Sư dạy nghe sao tận tường
Một lòng quyết chí du phương
Nguyện làm thị giả thường thường từ đây
Cho dù góc biển chân mây
Cho dù sương gió theo thầy sá chi
Trên môi nở nụ từ bi
Sư rằng: người quyết tu trì phải không?
Muôn tu, Pháp Luật thuộc lòng
Trước là tự độ sau phòng độ tha
Đã đem thân sống không nhà
Phải gìn phạm hạnh, tránh xa trược phiền
Sát sanh hại mạng phải kiêng
Của người chẳng hộ đừng chuyền qua tay
Thông dâm, nói dối, tràng hoa
Phi thời, ân nhạc, phân dôi, tràng hoa
Cao sáng quang lệ ngọc ngà ...
Sa-Di mười giới chớ mà dễ duôi
Mười điều học đã biết rồi
Còn mười răn phạt và mười cho ra.
Pháp hành mười bốn thông qua
Chúng Ưng Học Pháp đủ là bảy lăm
Các điều giới luật nhập tâm
Giữ y hành đứng khỏi trầm luân lâu
Tu cho tắt hẳn dòng sầu
Tu cho hết nghiệp khổ đau sanh già...

* * *

Đêm về chênh chếch gương nga
Gió lay nhẹ nhẹ, la đà bóng mây
Thầy trò tĩnh tọa dưới cây
Thoát kia thanh thoát, chợt này lảng lảng

Đêm tàn tỏ lộ đông vàng
Thầy trò mang bát thôn lân trì bình
Y vàng rờ rở xinh xinh
Mới hay Tăng sĩ cũng tinh làm sao
Bên đàng y bát một màu
Từ từ thầy trước, trò sau từng nhà
Ai hay binh địa phong ba!
Thay ngôi đổi chủ nước nhà chuyển sang...
Thầy trò dừng bước du phang
Trở về cổ tự lâm sang tịnh thiên
Vui cùng cảnh vật thiên nhiên
Sáng ngâm chiều vịnh trắng lên kinh thành
Nắng trưa bờ suối xem kinh
Đói ăn rau trái buồn hành thiên na

* * *

Dưới triền xây dựng một tòa
Pháp đường, thánh tích Thích Ca đủ hình
Trình bày tích chuyện trong kinh
Kệ ngôn, chú thích, vẽ in đủ màu
Trên đồi xây một tháp cao
Thịnh nhiều Xá Lợi tôn thờ nơi đây
Sửa sang mọi việc an bày
Nguyên Không giao trọn Phật Đài Sư Nhiên (1)
Là người đệ tử trung kiên
Tháng ngày giảng đạo khách miền gần xa

(1) Chùa sửa lại là Phật Đài và vị Sa-Di đệ tử của Đại Đức Nguyên Không cũng được Pháp danh là Giác Nhiên từ đó.

* * *

Một hôm vào lúc chiều tà
Có người đàn việt xa nhà đến thăm
Thấy Sư trong dạ nghĩ thầm:
Con người đức hạnh sanh nhâm xứ mô
Mà thông kinh điển thư đồ
Tu hành tinh tấn sống vô Phục triền
Chấp tay lại hỏi Sư Nhiên
Chẳng hay viện chủ gốc nguyên quán nào
Mà trông cốt cách thanh cao
Sa Môn tánh tướng lâu lâu sạch trong?
Giác Nhiên vui vẻ báo ông
Đá sanh ra ngọc chuyện không lạ thường
Cúc vàng: nở dưới trời sương
Địa linh nham kiệt lẽ thường xưa nay
Đất thiêng sản xuất nhân tài
Vườn hoa thì có lang ngài trở bông
Rằng trong thị xã Vĩnh Long
Tam Bình quận ấy có hai ông bà
Gia đình dòng dõi nho gia
Sau tu theo Phật, thật là hiền lương
Chùa chiến lui tới thường thường

Nhưng buồn một nỗi: tông đường không trai
Núi non đình miếu vắng lai
Cầu trời khẩn phật: có trai nối dòng
Sau lên bảy núi chùa ông
Cúng đường Sư sãi có ông Lục già
Thương tình rảy nước băng hoa
Dạy nên tướng niệm "Bút-tha" thường thường
Lạ thay! như chuyện hoang đường:
Bà Hai sau đó tỏ tường thọ thai

* * *

Lại qua chín tháng mười ngày
Khai hoa nở nhụy: một trai cực kỳ
Mây xanh mắt sáng phương phi
Trên vai có bớt như y màu hồng
Sanh nhằm trong tiết mùa đông
Sợ con lạnh lẽo âm bông luôn khi
Ngày giờ thấm thoát tên bay
Con mười chín tuổi Bà Hai về trời
Cha con hủ hi chiều mới
Vui xem kinh sách, buồn chơi thi, cờ
Bỗng cha định việc tóc tơ
Chàng xin đình lại để chờ lớn khôn
Ông rằng họa phúc vô môn
Cha lo xong việc thác hồn cũng vui
Thôi thì...thôi thể...thì thôi...
Đề cha liệu định, định rồi sẽ hay
Hôn nhân đâu độ an bày
Nhưng sao trong dạ chẳng say thú đời

* * *

Một hôm du ngoạn dưới trời
Bỗng trông thấy có một người đắp y
Bên đàng khát thực oai nghi
Nghiêm trang tế hạnh đứng đi chính tề
Mắt trong lòng đã như mê
Phải chăng, hạt giống Bồ Đề đã gieo?
Lòng lảng lảng nhẹ bước theo
Về chùa trông thấy: cảnh nghèo, tâm sang
Nhà Sư toàn đắp Y vàng
Thanh nghiêm giới luật, đạo tràng giảng kinh
Thoảng nghe đã tỉnh giấc huỳnh...
Càng nghe càng thấm, càng nhìn càng vui
Thôi thì...thôi thể... thì thôi...
Quyết lòng thoát tục tránh mỗi Ma-Vương
Trần gian: Khổ não, Vô thường...
Say mê danh lợi: bốn đường đọa sa
Chi bằng theo Phật Thích-Ca
Tu hành giải thoát: vượt ra luân hồi
Sau khi dâng cúng xong rồi
Về nhà chàng lại đến ngồi bên cha
Rằng con nay muốn Xuất gia

Xin cha cho pháp đăng mà con tu
Ông rầy: con chớ nói ngu
Cha đây già lớn chưa tu được nè!
Con còn con vợ một bề
Mà toan thoát tục ai nghe được nào!
Chàng rằng "Đời tựa chiêm bao
Sống nay chết mộng kiếp nào mới xong
Càng lo càng lắm bận lòng
Say mê đục lặc trong vòng khổ đau
Dù rằng phụ tử... xa nhau
Nhưng được giải thoát cái nào quý hơn
Ông nghe rõ lẽ nguyên nhân
Vui lòng chấp thuận nhưng còn ngại lo:
Con tu cha cũng vừa cho
Vợ con còn đó bây giờ tính sao
Chàng rằng chẳng ngại chi đâu
Miễn cha cho phép khó nào cũng xong
Rồi chàng vào chôn tư phòng
Gặp nàng trong lúc giấc nồng còn say
Dịu dàng lặc nhẹ vào vai
Em ơi! Anh nói chuyện này, cho nghe
Nàng liền chối dậy vuột ve
Anh nói nhỏ nhỏ! con nghe giựt mình:
Chàng cười rồi liếc mắt nhìn
Này Em, Em có thương mình hay không?
Mím môi nàng véo tay chồng
Anh sao khéo hỏi, em không trả lời
Chàng rằng đừng tưởng nói chơi
Hôm nay anh đã chán đời rồi em!
Ý mong đạo quả kiếm tìm
Mong em thương xót, đừng kềm kẹp anh
Mai sau đạo quả viên thành
Thì em cũngặng phước lành tương đương
Nghe xong nàng bước xuống giường
Cầm tay tỏ vẻ yêu thương, thưa rằng
Anh tu, em chẳng dám ngăn
Mà tình duyên ái khó dẫn lòng đau
Nhưng ... yêu thì phải chịu nhau
Hy sinh tất cả, khổ nào cũng cam
Thế rồi sau đó thời gian
Gia đình tổ chức cho chàng xuất gia

* * *

Tháng ngày kinh kệ ngâm nga
Thói quen dưới bóng trăng tà trầm tư
Chẳng màng phải trái thật hư
Chuyên tâm quán tưởng chân như Níp-Bàn
Thế nên Sư cụ chùa Hang
Đặt cho tên pháp của chàng: NGUYỄN KHÔNG
Ít lâu kinh luật lão thông
Chư Tăng hoan hỷ đồng lòng cho tu
Trở thành một vị Tỳ khưu
Biện tài Vô ngại, vệt mù chúng sanh

* * *

Nghe xong, khách tỏ lòng thành
Gởi trăm ngàn bạc để xin cúng dường
Một hôm có khách hành hương
Viếng thăm thánh tích, pháp đường thanh nghiêm
Đường xa nên tạm nghỉ đêm
Thấy trong Pháp viện êm đềm lặng trang
Khách tìm vào đến trước sàng
Đại Sư trong lúc tịnh an nhập thiền
Khách liền thăm hỏi Sư Nhiên:
"Chúng Tăng tịnh khẩu, lặng yên thế này?"
Giác Nhiên cười bảo: nơi đây
Trau dồi thân khẩu như vậy luôn khi
Nói năng cũng vẫn... hợp thì
Chứ không phải tịnh: đêm ngày làm thính
Phật ngôn: ghi rõ trong kinh
Mười loại ngôn ngữ phải gìn thường xuyên
1- Nói lời Thiêu dục: tâm yên
Vi làm ít muốn, nã phiền tạm an.
2- Nói lời Tri Túc: giàu sang
Vi làm biết đủ nên an cõi lòng
3- Nói lời nghiêm tịnh sạch trong
Vi làm yên lặng chẳng mong ồn ào
4- Nói lời Ly Ái thanh cao
Vi làm dứt sự rạt rào tiếc thương
5- Nói lời Tinh Tấn kiên cường
Làm không biếng nhác thường thường công phu
6- Nói lời Trì Giới: thanh tu
Vi làm Thân, Khẩu từ từ tịnh thanh
7- Nói cho Thiền định phát sanh
Hộ trì ý thức an lành độc cư
8- Nói lời Thiện Trí suy tư
Phát sanh Tuệ nhãn dứt trừ Vô-Minh
9- Nói lời Giải Thoát phát sinh
Đoạn trừ khổ ách: sự tinh trầm luân
10- Nói lời Tri Kiến hiển chân
Thấy rõ giải thoát khỏi phần bực lưu
Khẩu hành ngôn ngữ ôn nhu
Kẻ đời đẹp dạ, người tu vui lòng
Mỗi lời là một đóa bông
Hân hoan ngoài mặt: trong lòng bùng vui
Khách rằng chắc hẳn duyên may
Ngẫu nhiên lại gặp được Thầy giảng kinh
Tiện đây xin hỏi phân minh
Chẳng hay Phật có pháp linh cứu đời?

* * *

(xem tiếp Phần 2)

[\[Trở về trang Thư Mục\]](#)